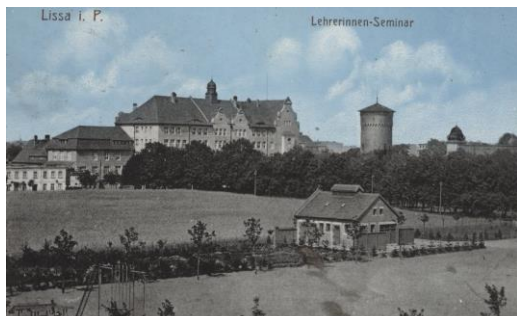

Miejska wieża wodna (1899–1900)

Wieża wodna została wzniesiona w latach 1899–1900 według projektu biura inżynierskiego Franza Salbacha z Drezna. Obiekt zyskał eklektyczny kostium, w którym widoczne są motywy neoromańskie i neogotyckie, opracowane w przemysłowej konwencji. Budowla mierzy ok. 29 m wysokości i pełniła kluczową rolę w systemie centralnego zaopatrzenia miasta w wodę. Zbiornik wieżowy wyłączono z użytku w 1980 r.

Wodociągowa wieża ciśnien stanowiła integralny element XIX-wiecznego systemu technologicznego produkcji wody dla miasta. Pełniła dwie główne funkcje: hydrostatyczną (utrzymywanie stałego ciśnienia wody w sieci wodociągowej) i magazynowo-dystrybucyjną (rezerwuar wody zapewniający rezerwę wody na czas postoju stacji pomp wodociągu).

Zgodnie z pierwotną koncepcją centralnego zakładu wodociągowego dla Leszna, opracowaną w 1898 r. przez berlińskiego inż. Maxa Hempla, wieża miała stanąć na terenie ujęcia wody i zakładu w Zaborowie, będąc tam jednym z elementów kompleksu budowlanego wodociągów. W koncepcji Salbacha wieża została „przeniesiona” z Zaborowa w najwyższy punkt ówczesnego miasta, czyli w rejon ob. ul. J. Poniatowskiego znajdującej się w bezpośrednim sąsiedztwie centrum miasta.

Budowę obiektu samorząd zlecił mistrzowi murarskiemu i ciesielskiemu Heinrichowi Müllerowi z Leszna, który w dniu 17 sierpnia 1899 r. rozpoczął pierwsze prace od wykopów pod fundamenty. Do połowy października trzon wieży wznosił się 2 m powyżej poziomu gruntu, a z końcem pierwszej dekady listopada wysokość budowli osiągnęła już 12 m. Z nastaniem mrozów roboty przerwano, ale już w marcu i kwietniu 1900 r. rozpoczęto montowanie na koronie trzonu stalowego zbiornika na wodę, co było

niezmiernie trudnym i ciężkim zadaniem.

W dniu 23 sierpnia 1900 r. nastąpiło próbne napełnienie sieci i zbiornika wieżowego wodą, a od 15 października 1900 r. rozpoczęła się regularna eksploatacja obiektu, trwająca jeszcze do niedawna, choć zbiornik wodny został ostatecznie opróżniony w 1980 r. Całkowita wysokość budowli wynosi ok. 28,8 m. We wnętrzu trzonu znajdują się żeliwne schody kręcone o wysokości ok. 20 m, wiodące na stalową galerię podzbiornikową, z której przechodzi się do głowicy na pomost obsługowy wokół zbiornika wodnego o pojemności 400 m³. Zbiornik wykonano z blach stalowych, łączonych w konstrukcji nitowanej na zakładkę. Architektura obiektu jest utrzymana w tonacji skromnego historyzmu, w nieco przemysłowym wydaniu, z czytelnymi aluzjami do stylu romańskiego i gotyckiego.